

Elektronski časopis učenika Gimnazije „Ruđer Bošković”

GRAĐANIN SVETA

GODINA I, BROJ 2

DECEMBAR 2011. GODINE

Umesto uvoda

Najopasniji su zidovi u ljudskim glavama

Berlinski zid, simbol podele, razdora, antagonizma i nerazumevanja, poslužio je kao osnovna inspiracija za artikulisanje naših osnovnih ideja oko kojih smo se okupili: poštovanje različitosti, razumevanje, dijalog i tolerancija.

Rušenje zida predstavljalo je simboličan raskid sa prošlosti, prevladavanje dubokih i snažnih podela među ljudima i kraj jedne „hladne” epohe u kojoj je čak i zavesa mogla biti satkana od najčvršćih metala.

U međuvremenu, pali su još neki zidovi, ali, nažalost, nicali su i novi. Balkan je postao gradilište na kom su se srodni entiteti međusobno takmičili ko će podići masivniji zid i odlučnije zaustaviti prodor razuma i modernosti, te postaviti jasnu granicu između „nas” i „njih”. Krvavo graditeljstvo je učvršćivalo i povećavalo distancu, ali dok su neki zidovi postajali porozni i krnji, neki su se mukotrpno, ali pedantno, obnavljali. Svedoci smo izgradnje novih i restauriranja starih bedema koje će naredne generacije veoma teško srušiti, jer će životi postajati sve skućeniji i samodovoljniji, siromašniji i (samo)izolovaniji. Sloboda ne poznaje granice, zidove i podele, ona vapi za širinom i gubi svoj smisao u bilo kakvom obliku izolovanosti.

Rušenje zidova je jedini destruktivni proces koji neumitno vodi ka progresu i napretku, oslobađanju ljudskog duha, mirnom i prosperitetnom životu, pomirenju i razumevanju.

Koordinator

U ovom broju:

Tema broja:

Berlinski zid

Kako je jedan zid postao zločinac. Ni kriv ni dužan.

Ana Macanović

3

Pad Berlinskog zida - 9. novembar 1989. godine

Đorđe Petrović

4

Berlinski zid - činjenice

Luka Bojčić

5

Berlinski zid u popularnoj kulturi

Daniilo Plavšić

6

Interesantna mesta

Mdina

Nevena Marković

7

Istorijski kutak

Interesantni istorijski podaci

Luka Bojčić

9

Jezičke zavrslame

Germanizmi

Jovana Bošković

10

Preporučujemo

Još smo živi, Pearl Jam 20

Petar Nenadić

11

Retrospektiva

Dekodiranje prošlosti

Srđan Barišić

12

Tema broja: Berlinski zid

Kako je jedan zid postao zločinac. Ni kriv ni dužan.

Bilo je to ružno vreme. Vreme kada se Evropa, poznata i cenjena kao kolevka kulture, majka renesansnog svestranog čoveka, tek oporavljala od svog drugog mračnog doba – Hitlerovog sejanja straha i terora. Nakon što je Hitler pokupio stvari i metkom se poslao u drugi svet (nije zaslužio čak ni floskulu „laka mu zemlja”), svet se ponovo našao rastrzan – Hladnim ratom. Podeljena je čitava jedna Nemačka. Još gore, podeljen jedan grad – Berlin. Rusi nisu dali na sebe i svoj režim. Zatvorili su granice 1952. i jedino mesto na kome se moglo preći na zapad bio je Berlin. Hiljade ljudi su pobjegli od totalitarističkog režima u Zapadnu Nemačku. Istočnoj Nemačkoj je pretio ozbiljan odliv radne snage.

I tako se rodio on. Zid. Počeo je kao privremena žičana ograda od 160 kilometara. Bilo je to davne 1961. godine, kada je sloboda ograničena u tek oslobođenoj Evropi.

Posle toga je postao još bolja žičana ograda. Šezdesete su bile godine njegove mladosti i godine kada je još postojala šansa za prelazak. Ko je uspeo – uspeo je. Ko nije, nije doživeo da govori o tome. A onda je porastao. Bio je sav od betonskih blokova. Neki su prolazili automobilima kroz njega. Završili su neslavno.

Legendarna fotografija: vojnik Nacionalne narodne armije Istočne Nemačke, Konrad Šuman, preskače žičanu ogradu i beži u Zapadni Berlin 1961. godine.

Onda je postao još jači. Postao je Grenzmauer 75. Bio je visok 3,6 m, deo 1,2 m. I bio je neuništiv. Nisi ga mogao preskočiti. Niti preleteti. Niti proći ispod. A nipošto nisi mogao proći autom kroz njega.

Izgradnja Berlinskog zida, novembar 1961. godine.

Od 13. avgusta 1961. do 9. novembra 1989. ubio je 171 čoveka koji je pokušao da pobjegne. (Neki kažu da ih je bilo i više.) Procenjeno je da je 5.000 ljudi uspelo da nadmudri zid i Sovjete.

Onda je SSSR počeo da slabi. I 1989. godine su došle promene – istočnim Nemcima je dozvoljen prolaz na zapad, a zid je polako padao, i stari-novi putevi su prošli kroz grad.

Zid je danas skoro potpuno srušen. Mnogi su uzimali njegove komade i raznosili ih. Želeli su deo istorije. Ostao je još ponegde u Berlinu, u fragmentima, kao simbol pobeđe ljudske težnje za slobodom.

Tako je jedan prilično običan zid bio tiranin i zločinac. Bio je simbol čeličnog režima i zla. Postao je istorija. Postao je simbol borbe za slobodu. Umro je časno prenoseći nam poruku da niko nema pravo da nas ogradi. Nikada.

Ana Macanović IV/2

Tema broja: Berlinski zid

Pad Berlinskog zida – 9. novembar 1989. godine

Govornik DDR-a je nehaljno izgovorio da građani Istočne Nemačke smeju da putuju u Zapadnu Nemačku. To je bila fatalna greška. Sa tim je počeo preokret sveta u jedno novo doba.

Na konferenciji za štampu on je rekao jednom italijanskom novinaru da je moguće da od sada građani DDR-a mogu legalno da putuju u Zapadnu Nemačku. Tu konferenciju su pratili Nemci širom zemlje uživo i čim su čuli reči govornika Gintera Šaboskog, svi su krenuli na ulicu, u krajnjem suprotstavljanju tom režimu koji je koštao toliko života onih koji nisu nikada videli krajni rezultat svoje borbe.

Ponedeljkom u Lajpcigu su hiljade demonstranata protestovale. „Mi smo narod”, ljudi su vikali i apelovali Gorbačovu u kome su videli poslednju nadu. Njegove reforme su ga učinile popularnim. Deveti novembar je definitivno dan za sećanje. Kristalna noć se dogodila tog dana. Tada se mislilo da će taj dan jedino biti sinonim za zločin. Ali Nemci su padu zida dali mnogo veći značaj.

Nemci su znali da sudbina daljeg toka sveta leži u njihovim rukama. Jedan narod koji je, zaveden od Hitlera, učinio najgore zločine ikada, ima šansu da skine tu stigmatizaciju sa sebe i da učine nešto dobro. Da spoji svoju zemlju. Da sruši gvozdenu zavesu koja je delila Evropu. Oni ne bi samo ujedinili svoju zemlju, već i Evropu. Pomirenjem bi se dve sile, koje su u stanju suprotstavljene da upropaste čovečanstvo, dokazale kao odgovorni sistem koji ruši nehumani komunizam.

I bili su uspešni 9. novembra 1989. godine u noći koja je imala sudbinski značaj.

I to su uradili ne samo jer je služilo njihovoj ideji već zato što je ispravno.

Dorđe Petrović IV/3

9. novembar 1848. godine

Nakon što je uhapšen u Bečkoj pobuni, nemački liberalni vođa Robert Blum je ubijen. Njegova egzekucija postaje simbol uzaludnosti pobuna tokom 1848. godine u nemačkim državama.

9. novembar 1918. godine

Socijaldemokrata Filip Šajdeman proglasio je Republiku Nemačku. Monarhija kralja Vilhelma II bila je okončana.

9. novembar 1923. godine

U Minhen je umarširala velika grupa nacionalsocijalista predvođena Adolfom Hitlerom, koji je deset godina kasnije preuzeo vlast.

9. novembar 1938. godine

Širom Nemačke gorele su sinagoge, a jevrejske radnje su pljačkane. Te noći ubijeno je oko 100 Jevreja, dok je oko 26.000 odvedeno u koncentracione logore. Pogrom Jevreja cinično je nazvan „kristalna noć” i predstavljao je najavu holokausta.

9. novembar 1989. godine

Rušenje Berlinskog zida imalo je dalekosežne posledice: sa njim je pala i „gvozdena zavesa”, odnosno hladnoratovska podela sveta na Istok i Zapad. Njegovo rušenje predstavljalo je osnovni preduslov za ujedinjenje Nemačke koje je usledilo godinu dana kasnije, tačnije 3. oktobra 1990. godine.

Tema broja: Berlinski zid

Berlinski zid – činjenice

Originalni naziv Berlinskog zida je „Bedem antifašističke zaštite” koji nikada nije zaživio i pored brojnih pokušaja vlade Istočne Nemačke.

Tokom noći 13. avgusta 1961. godine započeta je izgradnja Berlinskog zida koja je završena u roku od svega 24 časa.

Prva verzija Berlinskog zida izgrađena 1961. godine je bila ništa drugo do bodljikava žica oko koje su 24 sata patrolirali naoružani čuvari. Naredne godine ta ograda je doradena i poboljšana i trajala je do 1965. godine kada je izgrađen betonski zid. Zatim 1975. izvršena je poslednja rekonstrukcija Berlinskog zida koja je trajala do rušenja 1989.

Za 28 godina postojanja Berlinskog zida zabeleženo je oko 40.000 pokušaja bekstva. Prokopavanje tunela, korišćenje kanalizacije, preletanje balonima i razne druge krajnje bizarne metode bekstva su korišćene međutim sa vrlo malo uspeha. Martin Kasten je prekrivši svoje telo mašću plivao Baltičkim morem 18 sati nakon čega ga je našao i pokupio ribarski brodić.

1989. istočnonemački lider *Erich Honecker* je izjavio da će Berlinski zid postojati još bar 50 do 100 godina. Svega par meseci nakon te izjave srušen je Berlinski zid.

Berlinski zid je postojao tačno 28 godina i 1 dan.

Oko 300 osmatračnica i 20 bunkera se nalazilo na zidu.

Nakon rušenja segmenti zida su poslani u oko 40-ak država.

Luka Bojčić IV/3

Tema broja: Berlinski zid

Berlinski zid u popularnoj kulturi

Igrani filmovi inspirisani Berlinskim zidom:

The Man Between, Carol Reed, 1953.

Escape from East Berlin, Robert Siodmak, 1962.

The Spy Who Came in from the Cold, Martin Ritt, 1965.

Funeral in Berlin, Guy Hamilton, 1966.

Torn Curtain, Alfred Hitchcock, 1966.

A Dandy in Aspic, Anthony Mann, 1968.

The Wicked Dreams of Paula Schultz, George Marshall, 1968.

Wings of Desire, Wim Wenders, 1987.

Judgment in Berlin, Leo Penn, 1988.

The Innocent, John Schlesinger, 1993.

The Legend of Rita, Volker Schlöndorff, 2000.

Der Tunnel, Roland Suso Richter, 2001.

Good Bye, Lenin!, Wolfgang Becker, 2003.

Herr Lehmann, Leander Haußmann, 2003.

The Lives of Others, Florian Henckel von Donnersmarck, 2006.

Beloved Berlin Wall, Peter Timm, 2009.

Pesme inspirisane Berlinskim zidom:

Wind of Change, Scorpions

Holidays in the Sun, Sex Pistols

Nikita, Elton John

Heroes, David Bowie

Tear Me Down, Hedwig and the Angry Inch

99 Luftballons, Nena

Berlin Wall, Michael Fraizer

Belin Wall, The Heavenly States

Dokumentarni filmovi o Berlinskom zidu:

The Fall of the Berlin Wall, Peter Claus Schmidt, 1990.

Ode to Joy and Freedom: Fall of the Berlin Wall, Beate Schubert, 1990.

Die Mauer, Jürgen Böttcher, 1991.

When the Wall Came Tumbling Down: 50 Hours that Changed the World, Hans-Hermann Hertle, Gunther Scholz, 1999.

The Secret Life of the Berlin Wall, Kevin Sim, 2009.

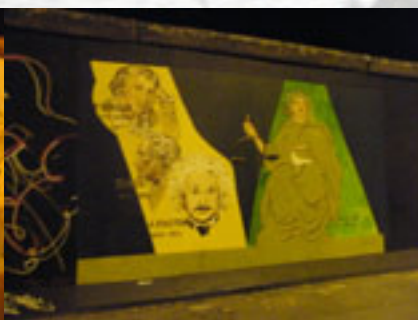
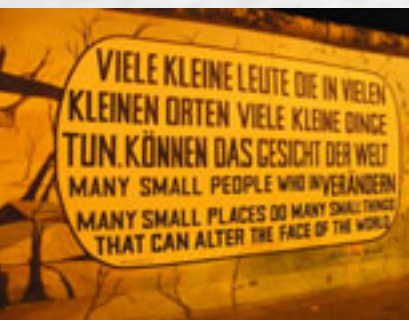
Rabbit à la Berlin, Bartek Konopka, 2009.

The Wall: A World Divided, Eric Stange, 2010

Beyond the Wall, Mark Byrne, Rob Dennis, 2010.

Children of the Wall, Eric Brice Swartz, 2011.

Danilo Plavšin IV/2

Interesantna mesta

Mdina

Mdina, danas poznata i kao „grad tišine”, jedno je od mesta koje nikog ne ostavlja ravnodušnim očuvanom arhitekturom i zgradama u baroknom stilu. Činjenica je da u gradu, ako ga možemo tako nazvati, živi manje od tri stotine stanovnika. Mdina privlači mnoge radoznale svetske putnike.

Istorijski izvori svedoče o dugom postojanju ovog utvrđenja kao i to da su Mdinom prošle mnoge istorijske ličnosti. Mdinu su prvi put nastanili Feničani oko 700 godina p. n. e., kojima je ova lokacija bila idealna za izgradnju utvrđenja daleko od mora, na jednoj od najviših tačaka na ostrvu. Utvrđenje je preživelo i starorimsku i normansku vladavinu. Veruje se čak i da je Sveti apostol Pavle boravio u ovom gradu nakon brodoloma koji ga je zadesio.

Nakon velikog zemljotresa 1693. godine malteški odred vitezova je obnovio grad uz pomoć Antoana Manoela de Vilhena koji je i zaslužan za baroknu notu kojom odiše grad. Izgled grada se nije bitno promenio ni za vreme vladavine Napoleona i Velike Britanije.

Jedva trista stanovnika ima, a to su najbogatije porodice ostrva. Neki od njih predstavljaju potomke samih vitezova Melteškog reda.

Jedna od karakteristika koja najviše intrigira posetioce je naziv „grad tišine”. Naime naziv potiče od činjenice da je saobraćaj u okviru utvrđenja dozvoljen određenom broju privilegovanih.

Preživевši vladavine Rimljana, Arapa, gospodara španske krune, vitezova Svetog Jovana, Mdina je bila i ostaje glavna atrakcija Malte sa velikom istorijskom vrednošću o kojoj svedoče mnogi trgovi, kao što je trg Bastion, crkve, od kojih je najpoznatija Katedrala Sv. Pavla, manastir Benedikt kao i prirodnjački muzej smešten u jednoj od raskošnih baroknih građevina.

Nevena Marković IV/2

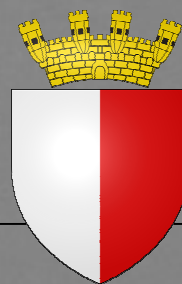

Mdina je utvrđena snažnim odbrambenim zidovima.

Glavna kapija Mdine podignuta je 1724. godine.

Mdina

Broj stanovnika: 236 (2008)

Srednjovekovni utvrđeni grad koji je nekada imao status glavnog grada.

Istorijski naziv: *Città Vecchia* ili *Città Notabile*

Smešten je na jednoj od najviših tačaka u samom središtu ostrva Malta.

Strateški položaj najveće distance od mora i najuzvišenijeg mesta na ostrvu predstavljao je najveći potencijal ovog utvrđenja.

Prema tradiciji, apostol Pavle je, nakon preživljenog brodoloma u blizini ostrva, bio nastanjen u Mdini.

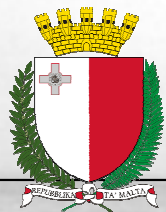
Arhitektonski uslovljeno, zbog ograničenog broja stanovnika i uskim ulicama veoma ograničenog saobraćaja, Mdini u potpunosti odgovara ime „grad tišine”.

Katedrala Svetog Pavla u Mdini podignuta je krajem XVII veka u baroknom stilu.

Tipična ulica u Mdini.

Malta

Južnoevropska ostrvska zemlja u središnjem delu Sredozemnog mora.

Maltu sačinjava arhipelag u okviru kog su naseljena tri najveća ostrva: Malta, Gozo i Komino.

Zvanični naziv: Republika Malta (malt. *Repubblika ta' Malta*)

Glavni grad: Valeta (Valletta)

Zvanični jezici: malteški i engleski

Broj stanovnika: 410.567 (2007)

Malta je jedna od najgušće naseljenih zemalja na svetu.

Zajednička fotografija učenika trećeg razreda Gimnazije „Ruđer Bošković” na Malti.

Istorijski kutak

Interesantni istorijski podaci

- Kaligula je bio, najblaže rečeno, lud čovek. Vladavina je bila praćena brojnim trzavicama u vezi sa njegovim psihičkim problemima. Poznata je činjenica da je svoga konja imenovao za rimskog konzula.
- Nakon smrti Pertinaksa, rimski senat je objavio javnu licitaciju za kupovinu Rimskog carstva. Na toj licitaciji je pobedio Didije Julijan koji je Carstvo kupio za 5.000.000 talenata u zlatu odnosno za oko današnjih 150.000.000 \$. Takav čin naravno nije naišao na odobravanje te je ubrzo pogubljen. Na presto dolazi Septimije Severije.
- Mesečni prihodi grčke luke Pirej u 5. veku p. n. e. je činio 10 odsto ukupnog godišnjeg prihoda čitave Grčke s početka 20. veka. Dakle jedna luka u staroj Grčkoj je ostvarivala veći prihod od čitave države, znatno prostranije.
- Sa godišnjim prihodima koji su iznosili oko 30 miliona kurbanskih maraka, odnosno oko 30 milijardi današnjih US \$, liga Hanza je ostvarivala preko 60 odsto obima trgovine Evrope i imala veće prihode nego Francuska na početku 20. veka.
- Jakob Fuger, nemački trgovac iz Augzburga, posedovao je bogatstvo koje je pokrivalo oko 80 odsto budžeta Svetog rimskog carstva, te je stoga finansirao sve careve lične i državne aktivnosti. Takve porodice su još bile Vezler, Hagenštern u Libeku, De Hoge Veluwe u Amsterdamu.
- Kralj Almotamid koji je polovinom XI veka vladao Seviljom naredio je da se na brdima u okolini Kordobe zasade bademi jer njegova žena Itimad, nekada hrišćanka i robinja, nikada u životu nije videla sneg, a to je žarko želela. Tako bi u proleće, kad opadnu, bele latice bademovog cveta prekrile padine koje bi izgledale kao da su pod snegom.
- Britanski admiral Nelson stupio je u mornaricu sa 12 godina, a sa 20 postao kapetan. Smrtno ranjen u bici kod Trafalgara 1805. godine izdahnuo je na admiralskom brodu „Viktori”. Nelsonovo telo preneto je u Englesku potopljeno u bure brendija kako bi se sačuvalo na dugom putu do kuće.
- Fridrih II Hoenštaufen (1194–1250) nemački kralj i rimski car, poznat kao kralj Kraljevine dveju Sicilija, proučavao je ljudske probavne organe nalazeći žrtve među gostima koje bi pozvao na ručak.
- Pre 4 hiljade godina, u starom Egiptu, mačka je smatrana svetom životinjom. Smrtna kazna je sledila svakome ko bi ubio mačku. Članovi porodice u kojoj bi mačka uginula sekli bi svoje obrve kao znak žalosti.
- Neverovatna činjenica je da je 1888. godine u gradu Beni Hasanu pronađeno 300 hiljada mumificiranih mačaka. Njihovi ostaci su bili prodati za 18,43 dolara po toni i brodom preneseni u Englesku gde su korišćeni kao đubrivo.
- Manje je poznato da je Isak Njutn pored svog životnog dela (Zakon gravitacije) izumeo i pokretna vratanca za mačke kako bi olakšao život svojim brojnim mačkama.
- Pisac Ernest Hemingvej je izvesno vreme imao čak 30 mačaka u svojoj kući u Havani.
- Jedan od najstarijih zakona o zaštiti mačaka doneo je saksonski kralj Henri I. On je odredio da svako ko ubije mačku mora platiti kaznu u iznosu od 60 korpi kukuruza.

Jezičke zavrslame**Germanizmi**

Auspuh (der Auspuff) – izduvna cev

Bluza (die Bluse) – majica

Bina (die Bühne) – pozornica

Vešmašina (die Waschmaschine) – mašina za pranje veša

Vikler (Wicklen) – uvijač za kosu, papilotna

Gastarbajter (der Gastarbeiter) – osoba koja je otišla u inostranstvo da radi

Kelner (der Kellner) – konobar

Knap (knapp) – odgovarajući, taman

Kofer (der Koffer) – putna torba

Kugla (die Kugel) – lopta

Plac (der Platz) – komad zemlje

Ruksak (der Rucksack) – ranac

Farba (die Farbe) – boja

Feder (der Feder) – opruga

Flaša (die Flasche) – boca

Fen (der Föhn) – uređaj za sušenje kose

Haustor (die Haustür) – ulaz u zgradu

Hohštapler (der Hochstapler) – prevarant

Cigla (der Ziegel) – građevinska opeka

Švabe (Schwaben) – naziv za Nemce, po regiji Švabiji.

Šverc (die Schwärzung) – krijumčarenje, crna berza

Šleper (der Schlepper) – kamion sa prikolicom

Špajz (der Speis) – ostava

Špic (die Spitze) – vrh

Špric (die Spritze) – pribor u obliku staklenog ili plastičnog cilindra sa klipom ili šupljom iglom za ubrizgavanje

Šteker (der Stecker) – utikač

Šrafciğer (der Schraubenzieher) – ručni alat koji služi za zavijanje i odvijanje

Štrajk (der Streik) – organizovana kolektivna obustava rada

Štrikati (stricken) – plesti

Šuster (der Schuster) – obućar

Preporučujemo

Još smo živi, *Pearl Jam 20*

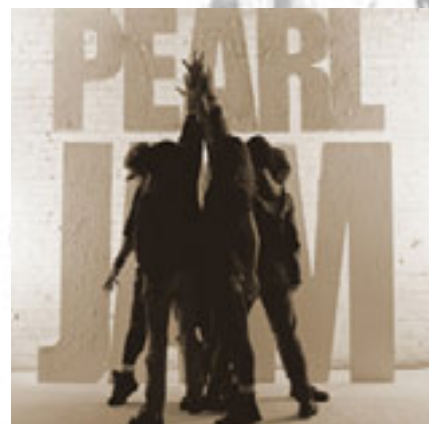
Pearl Jam 20, film je o životu, borbi i uspehu benda koji je, kako navodi magazin „*Rolling Stone*”, na kratko promenio muzički biznis tokom 90-ih godina prošlog veka. Bio je 20. septembar, simboličan datum, i proslavljanje dvadesetogodišnjice objavljivanja „*Ten*”, albuma prvenca grupe *Pearl Jam*. Na blagajni bioskopa tržnog centra „Ušće” bila je neverovatna gužva, gomila obožavalaca ovog benda, starih i mladih, kao i veliki broj poznatih ličnosti beogradske *underground* scene, poput Zorana Caneta Kostića, Nebojše Antonijevića i poznatog rok novinara Petra Popovića. Gurali su se u redovima pokušavajući da dođu do karata. Sala je bila krcata, unete su čak i pomoćne stolice, atmosfera kao pred koncert.

Film počinje pričom o korenima ovog benda i grupi „*Mother Love Bone*”, u kojoj su svirali kasniji gitarista i basista *Pearl Jama*, Stoun Gosard i Džef Ament. Govori se o uspehu tog benda, kao i njihovom očajanju i zamalo

odustajanju od muzike nakon smrti njihovog pevača Endrju Vuda, nakon čega zajedno sa novim pevačem Edijem Vederom, gitaristom Majkom Mekridijem i bubnjarem Džekom Ajronsom, osnivaju grupu *Pearl Jam*. Priča se nastavlja njihovim prvim uspehom, i albumom „*Ten*”, kao i sve većom popularnošću tokom takozvane grandž eksplozije, prvim problemima sa drogom, svađama između članova, borbi sa kompanijom *Tiketmaster* za smanjenje cena ulaznica za koncerte i sudskim procesima koji su usledili.

Na kraju su uspeali da se izbore sa svim problemima, da ostanu zajedno i prežive smrt grandž scene, kao i smrt većine njenih predstavnika. Upravo o tome govore u ovom filmu, o tome da su uspeali da pobede i da simbolično nakon 20 godina ponovo otpevaju pesmu „*Alive*” sa svog prvog albuma.

Petar Nenadić IV/2

Film:

Pearl Jam 20

Scenario i režija:

Cameron Crowe

Producenti:

Cameron Crowe, Kelly Curtis, Andy Fischer and Morgan Neville

Izvršni producent:

Michele Anthony

Kreativni producent:

Barbara McDonough

Pearl Jam:

Jeff Ament, Matt Cameron, Stone Gossard, Mike McCready and Eddie Vedder

Retrospektiva

Dekodiranje prošlosti

Inspirisani nastavnim planom i programom srpskog jezika i književnosti za prvi razred srednje škole (Ep o Gilgamešu), ali i nastavnim planom i programom sociologije (oblast Kultura i društvo), kao i pripremnom nastavom opšte kulture, organizovana je serija predavanja o najznačajnijim spisima u ljudskoj istoriji pod nazivom „Dekodiranje prošlosti”.

Osnovni cilj ovih predavanja bio je upoznavanje učenika sa konvencionalnim tumačenjima starih spisa i njihovim značajem u izgradnji i očuvanju kolektivnih identiteta određenih skupina ljudi, ali i upoznavanje sa naučnim istraživanjima koja razotkrivaju mitološke elemente u tim spisima.

Kritičkim pristupom analizirali smo genezu univerzalnih simbola i poruka, ali i upoznali smo se sa različitim kulturama i civilizacijama, upoznavajući se sa spisima na kojima se temelje.

Podsetili smo se šta je i kako je nastala Biblija, kada je kanonizovan Stari, a kada Novi zavet i u kakvoj vezi se oni nalaze. Analizirali smo i koja su to nova naučna otkrića relativizovala neka ustaljena tumačenja ovih spisa, kao i to na koji način ovi spisi utiču na svakodnevnicu ljudi modernog doba.

Prateći genezu „Božjih objava” upoznali smo se i sa osnovnom strukturom i porukom Kurana, kao i pratećih spisa islamske kulture.

Upoznali smo se sa spisima Ramajana i Mahabharate koji predstavljaju temelj hinduističke kulturne tradicije, zatim sa zbirkom Dhammapada u kojoj se izlaže budističko etičko učenje itd.

Komparativnim analizama pojedinih dela, kao na primer Bhagavad-Gita i Gorski vijenac, upoznali smo univerzalne poruke ovih dela nastalih u različito vreme i u različitim kulturnim i jezičkim krugovima.

Elektronski časopis učenika Gimnazije „Ruđer Bošković”
GRAĐANIN SVETA

Redakcija:

Ana Macanović (IV/2), Nevena Marković (IV/2), Jovana Bošković (IV/3), Luka Bojčić (IV/3), Đorđe Petrović (IV/3), Danilo Plavšin (IV/2), Petar Nenadić (IV/2), Luka Nikolić (II/3).

Lektor: Katarina Urošević (profesor srpskog jezika i književnosti)

Koordinator: Srđan Barišić (profesor sociologije)

Kontakt: srdjan.barisic@boskovic.edu.rs

GIMNAZIJA SA DOMOM UČENIKA „RUĐER BOŠKOVIĆ”
Kneza Višeslava 17, 11000 Beograd
Telefon: 011/ 35 444 17
www.osboskovic.edu.rs

**SPEAK UP
STOP DISCRIMINATION**

Tema narednog broja časopisa Građanin sveta: **ljudska prava.**